

Auditul mobilității pietonale

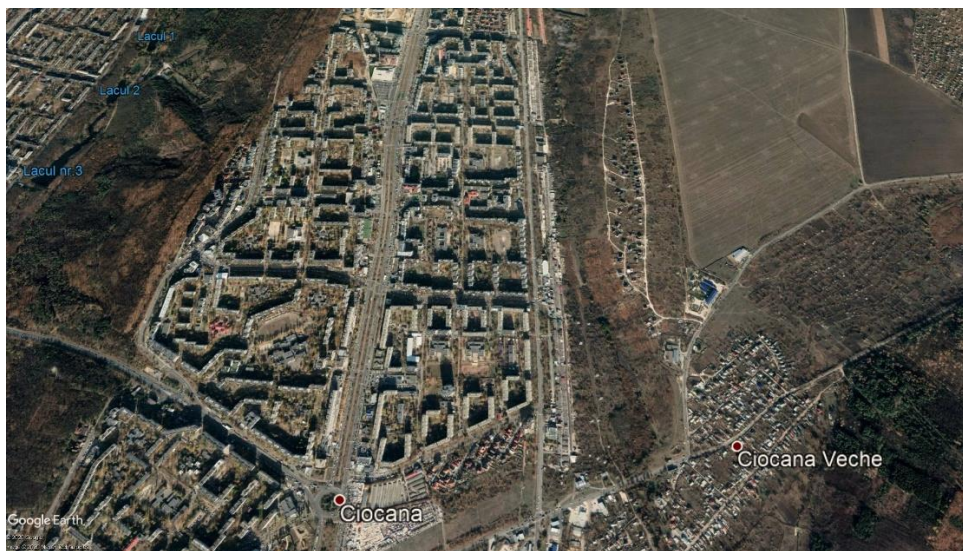
- aleia bulevardului Mircea cel Bătrân, sectorul Ciocana, Chișinău

Sumar

Raportul este rezultatul activității de evaluare a mobilității pietonale pe aleia bd. Mircea cel Bătrân din sectorul Ciocana, mun. Chișinău, pe 20 octombrie 2020. Auditul a fost realizat de reprezentanții platformei civice „Chișinăul accesibil pentru Toți” în perimetrul străzilor Alecu Russo și Ion Dumeniuc, pe o distanță de 2,2 km. Participanții au monitorizat piste pentru pietoni și bicicliști din zona de agrement a bulevardului, precum și căile de acces din intersecții și stațiile de așteptare a transportului public din preajmă.

Au fost remarcate în zona de agrement de pe bd Mircea cel Bătrân și aspecte pozitive ale renovării: sistemul modern de iluminare, amenajarea unor bănci comode, construirea trecerilor pietonale înălțate la nivelul suprafeței trotuarului la căile de virare a automobilelor, organizarea terenurilor de joacă pentru copii etc.

Evaluatorii cu deficiență de vedere au constatat că ei nu pot să perceapă diferența între segmentele de trotuar pentru bicicliști și pietoni din cauza că ele au un înveliș cu textură similară. Ei au mai observat că banda de delimitare între piste nu poate fi sesizată tactil pe toate porțiunile aleii. Participanții la monitorizare au observat că zona de agrement de pe bulevard este intersectată de 8 căi de virare a automobilelor, însă trecerile de pietoni prin aceste locuri nu au instalate pavaj tactil și culori contrastante, pentru avertizarea persoanelor nevăzătoare. Participanții la auditul mobilității pietonale au mai sesizat că rampele la trecerile de pietoni din intersecțiile din preajmă, care se conectează cu aleea, nu corespund standardelor, iar stațiile de așteptare ale transportului public nu sunt accesibile pentru persoanele utilizatoare de scaun rulant și părinții cu copii în cărucioare.

Importanța zonei pentru mobilitatea pietonală

Aleea bd. Mircea cel Bătrân, se întinde în perimetrul străzilor Alecu Russo și Ion Dumeniuc pe o distanță de 2,2 km. Aceasta reprezintă un spațiu pietonal unitar, fiind intersectată de carosabil în 7 de locuri, cu spații de virare a automobilelor. Aleea a fost aproape în întregime renovată în 2018-2020.

- **Flux majorat de pietoni.** Bulevardul este o arteră principală a sectorului Ciocana (circa 120 mii locuitori). Mulți dintre locuitorii sectorului folosesc alea ca loc de plimbare, recreere, în special părinții cu copii mici.
- **Transport public.** Strada este circulată de rute de troleibuz (12, 24) și autobuz (23).
- **Puncte de atracție.** În preajmă se află Judecătoria Chișinău sediul Ciocana, Pretura s. Ciocana, mai multe instituții educaționale, centre comerciale etc.

Principalele aspecte pozitive constatate

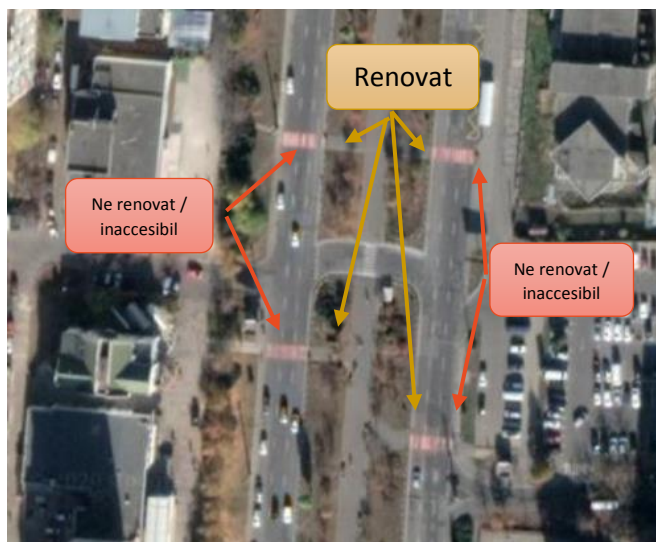
- Căile pietonale sunt reparate, construirea trecerilor pietonale înălțate la nivelul suprafeței trotuarului la căile de virare a automobilelor
- Amenajarea pistei pentru bicicliști și delimitarea vizuală a acesteia
- Sistemul modern de iluminare
- Amenajarea unor băncilor, locurilor de odihnă, organizarea terenurilor de joacă pentru copii etc.

Probleme identificate

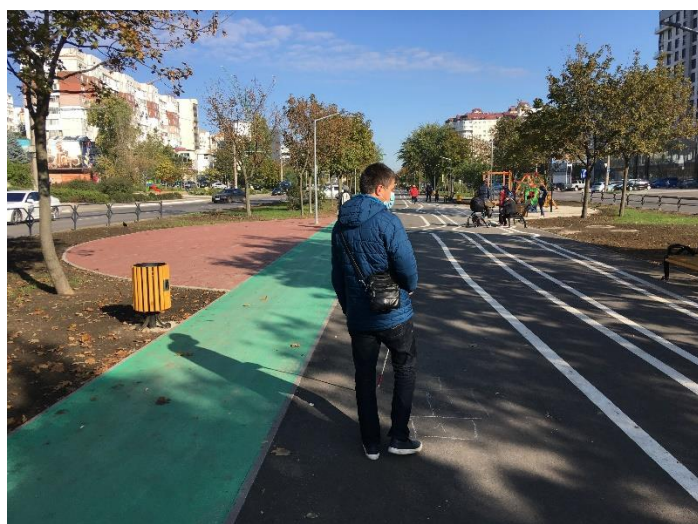
1. Trecherile de pietoni care duc spre alee rămân inaccesibile, pentru că au fost renovate doar dintr-o singură parte

În cadrul lucrărilor de renovare pe bd. Mircea cel Bătrân, la trecherile pietonale a fost reparat trotuarul și coborâtă bordura doar din partea aleii nu și din celălalt capăt al trecherilor. Din această cauză trecherile de pietoni care fac legătura cu străzile adiacente rămân a fi inaccesibile, în special pentru utilizatorii de scaun rulant și pentru părinții cu copii în cărucior. Persoana va putea accesa un capăt al trecerii, însă la celălalt capăt, va întâlni o bordura înaltă pe care nu o va putea depăși.

2. Lipsa indicilor de orientare pentru nevăzători, pavajului tactil, semafoarelor sonore.

Deși aleea a fost reparată nu au fost aplicate instrumente care ar ajuta orientarea persoanelor nevăzătoare. Persoanele cu deficiențe de vedere au constatat că ei nu pot să perceapă diferența între segmentele de trotuar pentru bicicliști și pietoni din cauza că acestea au un înveliș cu textură similară. S-a menționat că lipsește o bordură sau alt indicator care le-ar fi de ajutor să meargă pe alee. Nevăzătorii de regulă se deplasează pe o stradă cu ajutorul bastonului alb, care îl conduc de-a lungul bordurii sau pavajului tactil. În lipsa unui indiciu de-a lungul străzii nevăzătorul va pierde orientarea și va avea continuu tendința de a se deplasa în dreapta sau în stânga. De asemenea, conform Regulamentului Circulației Rutiere pe trecherile de pietoni supraînălțate trebuie să fie aplicat marcajul pe fundal roșu.

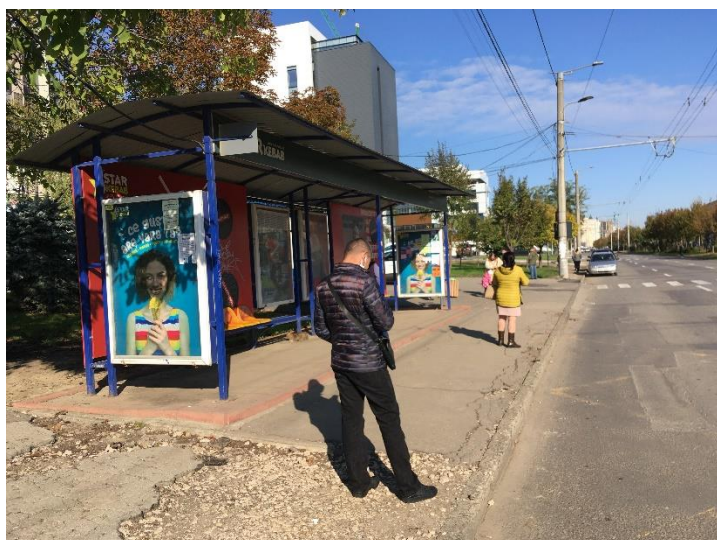

Participanții la monitorizare au observat că zona de agrement de pe bulevard este intersectată de 8 căi de virare a automobilelor, însă trecerile de pietoni prin aceste locuri nu au instalate pavaj tactil și culori contrastante, pentru avertizarea persoanelor nevăzătoare. Persoanele cu deficiențe de vedere au semnalat că ei nu se simt în siguranță fiindcă nu știu când pășesc pe carosabil, pentru că la trecerile de pietoni nu există nici bordură (de 1,5 cm) nici pavaj tactil de avertizare. Semafoare cu semnal sonor sunt instalate doar la intersecția cu str. Igor Vieru, celelalte treceri semaforizate nu sunt dotate cu echipament cu semnal sonor.

3. Stațiile de transport public sunt inaccesibile

Stațiile de transport public sunt folosite frecvent de locuitorii sectorului, pentru a se deplasa în altă parte a orașului sau chiar pentru a vizita centre comerciale sau instituții publice din apropiere. Din acest motiv stațiile de transport public sunt importante pentru asigurarea mobilității pietonale în zona.

Echipele de evaluare au constatat că aproape toate stațiile de transport public nu sunt accesibile. Mai multe stații (de ex. str. Dumeniuc, P.Zadnipru) sunt instalate pe platforme cu o **bordură** de circa 8 -10 cm. Astfel utilizatorii de scaun rulant nu au acces sub acoperișul stației. În unele cazuri **spațiul dintre stației și carosabil este prea mic**, fapt ce face dificilă urcarea/coborârea din mijlocul de transport public în special dacă este necesară deschiderea rampei mobile. De asemenea, **trotuarul** în perimetrul stațiilor de transport public este deteriorat.

4. Lipsa locurilor de parcare rezervate pentru persoanele cu dizabilități

În regiunea monitorizată am constatat lipsa locurilor de parcare rezervate pentru persoanele cu dizabilități. Acestea lipsesc în parcarile rezervate din fața centrelor comerciale, precum și în alte locuri de parcare publice. Conform art. 20 al. 6 din *Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60 din 30.03.2012* cel puțin 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de 2 locuri, trebuie să fie rezervate și semnalizate, pentru parcare gratuită a mijloacelor de transport pentru persoane cu dizabilități locomotorii.

5. Lipsesc indicatoare stradale de orientare

Indicatoarele stradale de orientare amplasate pe alee ar putea facilita orientarea în zona respectivă. În special indicatoarele sunt utile persoanelor care sunt în vizită, turiștilor, precum și persoanelor în etate, persoanelor cu dizabilități de auz și celor cu dizabilități mintale. Conform cerințelor *CP C.01.02:2018. Proiectarea clădirilor și construcțiilor cu asigurarea accesibilităților pentru persoane cu dizabilități. Prevederi generale și SM ISO 21542:2016 Construcții imobiliare. Accesibilitatea și utilizabilitate a mediului de construcție* indicatoarele trebuie să fie însoțite de pictograme (simboluri) și să fie instalate la o înălțime mai mare de 2,1 metri.

Recomandări

Analizând provocările legate de mobilitatea pietonală în zona supusă auditului, prezentăm o serie de recomandări care ar spori mobilitatea, confortul, atractivitatea locației. Recomandările sunt grupate după importanța/urgența implementării și costurilor estimative de realizare.

Costuri

Prioritate înaltă

Prioritate medie

Mici

- Instalarea indicatoarelor stradale de orientare pe alee care ar indica direcția spre străzile adiacente, instituții publice situate în zonă etc. (Pretura Ciocana)

Medii

- Coborârea bordurilor la trecerile de pietoni din direcția spre străzile adiacente la alee (Direcția Transport)
- Aplicarea pavajului tactil la trecerile de pietoni pe alee (Direcția Transport)
- Pe trecerile de pietoni supraînălțate să fie aplicat marcajul contrastant (pe fundal roșu), aplicat pavaj tactil și asigurată o bună iluminare pe timp de noapte (Direcția Transport)
- Înlăturarea bordurilor din stațiile de așteptare a transportului public (Direcția Transport/Pretura Ciocana)

Mari

- Renovarea trotuarului în zona stațiilor de transport public (Direcția Transport/Pretura Ciocana)
- La stațiile de transport public unde este spațiu spațiului limitat pentru debarcarea pasagerilor este necesară extinderea acestuia sau strămutare stației. (Direcția Transport/Pretura Ciocana)
- Instalarea semafoarelor cu semnal sonor (Direcția Transport)
- Instalarea bordurilor de delimitare între pista pentru cicliști și carosabil (Pretura Ciocana)
- Instalarea bordurii, pavajului tactil de orientare pe alee (Pretura Ciocana)

Facebook: <https://www.facebook.com/ChisinaulAccesibil>

Email: chisinaul.accesibil@gmail.com

Auditul mobilității pietonale este o inițiativă a Platformei civice "Chișinăul accesibil pentru Toți" de evaluare a unor locuri importante din mun. Chișinău. Organizațiile membre ale Platformei își propun să monitorizeze zonele cu flux majorat de pietoni de pe teritoriul urbei: parcuri, scuaruri, bulevarde, intersecții etc. Prin Auditul mobilității pietonale, dorim să atragem atenția autorităților municipale la spațiile urbane de mare interes, care trebuie în primul rând să fie accesibile pentru pietoni.

Acest raport este elaborat de către Centrul pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, în cadrul proiectului **Constituirea unui mecanism de participare a grupurilor cu mobilitate redusă în cadrul Primăriei mun. Chișinău**, cu suportul financiar al Fundației Soros-Moldova/Departamentul Buna Guvernare și cofinanțat de IM Swedish Development Partner. Informațiile prezentate și concluziile emise de acest raport aparțin în exclusivitate autorilor și nu sunt împărtășite neapărat de Fundația Soros-Moldova sau de IM Swedish Development Partner.

Centrul pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități

Str. Pușkin, 16 Chișinău Republica Moldova

Tel/fax. 0 22 28 70 90

info@cdpd.md

www.cdpd.md